



ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'

ΑΘΗΝΑ

Κυριακή 7 του Νοέμβριον 1904

ΓΡΑΦΕΙΑ : Οδός Οικονόμου αριθ. 4

ΑΡΙΘ. 121

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΑΙΟ

ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Εκ χαμηλώσατε, άρρένες μου, τὰ μέγαρα σας μάτια
 Χωρὰ κρυφὰ νὰ κωλύετε ἢ γίε, νὰ λουλούσετε ὁ κάμπο·
 Τὸ ἄβυσσο ἔγκλωβότανο νὰ ξεφυτρώσει πλῆθος·
 Νέοθονε τὰ μισάνυχτα λειάντες τὰ τὸ μάτου,
 Νὰ τὸ κρατοῦν γκαλοφισταυρὸ, νὰ εἶε γητεύουν ὄλες,
 Σαυθάει τους νὰ εἶε εἴτοιμα στὴ ρίζα τῆς ἀγάπης.
 Νὰ θύε κ' ἔσθ, πού γίνεκα τῆς μοναξιάς ὁ ἴσκιος.
 Τῆς λύπης ἀγαπητικῆς, τῆς νύχτας κωνηγῆρας
 Καὶ περπατῶ νυχτόσημα στὸ δρόμο τοῦ θανάτου,
 Γιὰ τὴν ἡ καρδιά μου γνώρισε τὴν ποικίλην ἀγάπην.
 Νέοθονε νὰ κωλύε χάραμα τὸ μαγικὸ βοτάνι.
 Καὶ καμὸ τὴν πολυαγαπῶ τὴ γνώμη τῆς νύχτας.
 Κλέικα μαῦρος, κλέικα στὴ φλόγα τῆς ἀγάπης
 Κι οὐδὲ τὸν ἦλιο χαίρομαι κ' ἢ νύχτα μάποδ' ὄνει.
 Πουλοῦμαι νὰ τὴν ἀνοήσια, μὰ ὁ νοῦς μου τὸ φοβῆται,
 Μήπως καὶ μείνει ἄβρρανος μες στὴς ζωῆς τὸ δρόμο.
 Πέστε μου, ἑσπεῖς ἄρρένες μου, τὸ πῶς θὰ δέσω σκλάβον
 Στὴ ρίζα τῆς ἀγάπης μου τὴν ὁμορφότερή σας!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΑΡΕΤΑΣ

ΟΜΟΡΦΑ ΛΟΓΙΑ

«... Τώρα ὁμοιάζομεν μὲ σακά-
 τηδες, οἱ ὅποιοι θέλουν νὰ κρύ-
 ψουν τίς πληγῆς των καὶ ὄχι μόνον
 δὲν πηγαίνουν στὸν ἰατρὸν,
 ἀλλὰ ζητοῦν νὰ κάμουν καὶ ἀνδρα-
 γαθήματα, ἕως ὅτου μίαν ἡμέραν
 πέσουν ἐκεῖ εἰς τὴν μέσην τοῦ
 δρόμου.»

«... Παράλυτοι κ' ἔλαστοί, τὶ
 στρατὸν καὶ στόλον νομίζετε ὅτι
 μπορείτε νὰ κατασκευάσετε, ὅταν
 εἰσθε ἀνάξιοι ν' ἀγοράσετε ἑκατὸν
 μουλιάρια γερὰ καὶ μίαν μηχανὴν
 τορπιλοβόλου χωρὶς χίλια σκάν-
 τανα;»

Ἐκ τῆς «Μεταρρύθμιση» τὰ λόγι' αὐτὰ
 —ἀπὸ τὴν καινούρια ἐφημερίδα πού πρωτο-
 ἐγήκε τὴν περασμένη Κυριακὴ νὰ διαλαλήσει
 στὴν Ἑλλάδα μὲ τούμπανα, μὲ μουσικῆς καὶ μὲ
 ρουκέτες πῶς τὸ μαχαίρι ἔφτασε ὡς τὸ κόκκα-
 λο, πῶς οἱ πολιτικοὶ μας εἶναι «ἐπιφανεῖς»
 κακοῦργοι, πῶς τὸ Σύνταγμα μᾶς χαντάκωσε
 καὶ πῶς πρέπει νὰ γίνεῖ μιά εἰρηνικὴ ἐπανά-
 στασις, καὶ γλήγορα μάλιστα, ἂν δὲ θέλομε

τὴν ἄλλη, τὴν αἰματηρὴ, πού σὲ λίγο θάναί
 ἀπαραίτητη.

Ὅσο κι ἂν μᾶς ἔχουνε παραφουσκώσει μὲ
 λόγια, δὲν τάρνιούμαστε πῶς τὰ λόγια τῆς
 καινούριας ἐφημερίδας, διαφορετὰ λόγια καὶ ἀλη-
 θινὰ, μᾶς ἐθουσίασαν. Νὰ λοιπὸν πού βρεθί-
 κανε καὶ Ρωμιοὶ νὰ δώσουνε τὸν παρὰ τους—
 γιατί αὐτὸ ξεμυστηρεύεται στὴν προκήρυξή της
 τὴ «Μεταρρύθμιση»—νὰ βγεῖ μιά ἐφημερίδα
 πού νὰ δουλέψει πατριωτικὰ καὶ παλικαρία
 καὶ νὰ γκρεμίσει ὅ,τι σάπιο βρίσκεται—καὶ τί
 δὲν εἶναι σάπιο;—στὸν τόπο μας. Νὰ πού βρε-
 θήκανε δέκα εἰκοσι Ρωμιοὶ—ἀδιάφορο ἂν πε-
 ρισσότεροι ἢ λιγότεροι,—δέκα εἰκοσι ἀναιχο-
 μάτηδες, μέσα σὲ δύο ἑκατομμύρια καὶ ἀπάνω
 θεοστραβούς, νὰ δοῦνε πῶς πρῶτ' ἀπὸ καρᾶβια
 καὶ στρατοῦς μᾶς χρειάζονται ἐφημερίδες μὲ
 τέτοιο πατριωτικὸ πρόγραμμα καὶ μὲ τέτοια σιδε-
 ρεῖνα γροθιά ὡς τῆς «Μεταρρύθμισης». Οἱ
 ἐφημερίδες δουλέψανε τάσσα χρόνια καὶ δου-
 λεύουνε ἀκόμα νὰποστραβώνουνε καὶ νὰ ἐξα-
 χριώνουνε τὸ λαὸ οἱ ἐφημερίδες πάλι θὰ τάνει-

ξουνε τὰ μάτια καὶ θὰ τὸν ἴθικοποιήσουνε.

Βλέπετε μὲ πόσο ἐνθουσιασμὸ ὑποδεχόμα-
 στε τὸ πρῶτο φύλλο τῆς καινούριας ἐφημερί-
 δας—γιατί τὸ πρῶτο φύλλο τῆς μονάχα κρί-
 νουμε. Ἄν καὶ ἔξερουμε πῶς ἐκεῖνος πού τὴν
 διευθύνει εἶναι λίγο λογάς καὶ φοβούμεστε πῶς
 θάναί καὶ λίγο ἐπιπόλαιος, αὐτὸ δὲν μᾶς ἐμ-
 ποδίζει νὰ ἐλπίζουμε καὶ τὶ καλὸ καὶ νὰ ξα-
 νασαίνουμε. Ἐγίναν ὡς τώρα τόσα παράξενα
 στὴ χώρ' αὐτὴ, πού μπορεῖ νὰ γίνεῖ κ' ἕνα
 ἀκόμα, ὁ Φραγκοῦδης δηλ. νὰ πιτύχει κείνο
 πού εἶλε οἱ ἀπελπισμένοι ἀπὸ τὴ σημερινὴ μας
 καταχνιὰ ὄνειρευόμεστε.

Μὰ κι ἂν ἀποτύχει ἡ «Μεταρρύθμιση», τὸ
 πρῶτο φύλλο τῆς θὰ μένει πάντα ὡς τὸ ἀγνέ-
 τερο Ρωμαϊκὸ φύλλο πού βγήκε ὡς τώρα καὶ
 πού θὰ τῶχουνε γιὰ πρότυπο ὅσοι δυνατοὶ
 θὰ μπορέσουνε νὰντλήσουνε διδάγματα ἀπὸ τὴν
 πιθανὴ ἀποτυχία τῆς καὶ νὰ τραβήξουνε
 μπροστά.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΓΙΑ ΤΟ ΛΑΟ

Η ΜΑΤΙΑ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΙΚΩΝ

(Ἀπὸ τὸ παθολογικὸ μέρος τῆς γυναικείας μελέτης «Η ΜΑΤΙΑ»)

Σημαντικὴ βοήθεια σ' τὸ γιαντὸ ἡ ἐξέταση τῆς
 ματιᾶς τῶν ὑστερικῶν, πού ὄλα τὰ κρυφὰ τῆς ψυ-
 χῆς τους ξεδιαλύνει. Ἄμα γιαντρεύεις μιά ὑστερική,
 δὲν ἀρκεῖ νὰ τῆς διατάξεις φάρμακα ἢ νὰ τῆς ὀρίσης
 τὴν προπεύμενη διαίτα, μὰ πρέπει, γιὰ νὰ φανῆς
 ὡρελίκως, νὰ μπῆς μέσα σ' τὴν ψυχὴ της, νὰ τὴ
 γνωρίσης καλὰ καλὰ γιὰ ν' ἀποχτήσης τὴ μπι-
 στοσύνη της. Σ' τὸ μυαλὸ τῆς ὑστερικής πότε συ-
 σάει λεπτούτατο ἀγεράκι, ζέφυρος δλόδροσο, γε-
 μάτος μυροειδῆς καὶ χάρη, πότε ἄγριος βορρῆς, πού
 ὄλα τὰ παγώνει, ὄλα μανιασμένος τὰ συνεπέρνει καὶ
 τὰ νικᾷ. Δὲ εἶνε τώρα τὸ ζήτημα! Πρέπει ἡ γιαν-
 τρὸς νὰ διακρίνη σ' τὴ ματιὰ τῆς ἀρρωστης ποῖα
 εἶνε ἡ ψυχικὴ κατάστασή της, πότε τάχα σ' τὸ
 μυαλὸ της φυσάει κρυερὸ βορρῆς καὶ πότε ζέφυρος
 μωροστολισμένος. Πολὺ εὐκολότερον θὰ τοῦ φανῆ τό-
 τεσ ἡ θεραπεία, γιατί μὲ λίγη πομονὴ θὰ μπορέ-
 ση νὰ ξεριζώσῃ λίγα λίγα τ' ἀγκάθια τῆς ὑστερι-
 κῆς καὶ γρήγορα θὰ φέρῃ σ' τὸ πνεῦμα της τὴν
 ποθητὴ γαλήνη... Πότε θὰ τὴν παρηγορήσῃ ὁ
 φίλος, πότε θὰ τὴν καλοπιάσῃ, ὁ μικρὸ παιδί,
 πότε θὰ πῆ τῆς ἀνάγκης ψέμμα ἢ θὰ φανῆ καποτε

καὶ λίγο ἄγριος, ἂν κι αὐτὸ τοῦ χρειασθῆ γιὰ νὰ
 βάλῃ μπρὸς τὴ θέλησή του. Χωρὶς αὐτὴ τὴ φιλο-
 σοφία, τὴν πολιτικὴ, νὰ πούμε, τῆς γιαντρικῆς, τί-
 ποτε σ' τίς ὑστερικές δὲ γίνεται. Μπορεῖς νάσαι
 περὶφημος γιαντρός, νὰ παίζῃς σ' τὰ δάχτυλά σου
 τὴ γιὰ φαρμακολογία, μὰ ἡ ἀρρωστη μ' ὄλα τὰ
 γιαντρικά σου καλὰ δὲν γίνεται· ἔχει πάντα μέσα
 της τὸ διάολο, ὅπως πολλοὶ ἀτυχοῖ ἄντρες ὑστερι-
 κῶν φωνάζουν ἀπελπισμένοι. Ἄν θέτε παραδείγ-
 ματα, ἔχω πολὺ ὁμορφα νὰ εἶς ἀραδιάσω:

Μιά ὑστερική κυρία, γνώριμή μου, ὑπέφερ' ἄλ-
 λοτες ἀπὸ νευρικὸ βήχα, ἐπίμονο, πού ὄταν κοκκυ-
 της σὲ νυχτερινὸς προσβολῆς ταχτικὰ τὴν ἐπαίδευε.
 Ὁ γιαντρός της, ἐντιμος καὶ σοφὸς ἐπιστήμονας,
 τῆς εἶπε τὴν ἀλήθεια, πῶς κανένα φόβο δὲν εἶχε
 γιὰ τὴν ἀρρώστειά της, πῶς κανένα ὄργανικὸ πάθος
 δὲν ἔβλεπε καὶ γρήγορα πίστευε πῶς θὰ περάσουν
 ὄλα. Τὰ ἴδια κι ἀπαράλλακτα τῆς εἶπαν οἱ συμ-
 βούλια οἱ καλύτεροὶ γιαντροὶ τῆς Ἀθήνας, ἡ ἀρρω-
 στή μας ὅμως εἶχε κανεὶ τὴ δική της διάγνωση,
 πῶς ἂν ὄχι φθίσῃ, τοῦλάχιστο περιπνεμονία ἢ πλειυ-
 ρίτη ἔπαθε. Ὅ,τι τῆς λέγανε οἱ γιαντροὶ τῆς ἤτανε

κουρφέλα, λόγια χαμένα! Αυτή πέθαινε πουντιασμένη κι εκείνοι μιλούσανε για νευρικά, οι τρελλοί, που τὰ δυὸ κακὰ τῆς μοίρας τους δὲ νοιώθανε! Μ' αὐτὲς τὲς σκέψεις ἔχυνε τὰ γιατρικά που τῆς διώριζαν καὶ κάθε γιατρὸ φαρμάκωνε μὲ τὲς ἀγριεσ ματιές της. Κλεισμένη σὲ μιὰ σκοτεινὴ κάμαρα, ποῦ μύριζε μούλα, νηστικιά κι' ἀπὴν τὲς πιότερες νυχτιές ἀπ' τὲς χλιθερές της ὑποψίες, ἀδυνατίσε, χλωμίανε, κι' ἀρχίζε, μὰ τὴν ἀλήθεια, νὰ μοιάζῃ τῆς χτικιασμένης. Ἀφήστε τώρα τὸ σπιτικό της, τὰ παιδιὰ της, τὸ δόλιο ἔντρα της, ποῦ πήγαινε νὰ πιστέψῃ πῶς ἔγινε τρελλοκόμος.

Μέσα σ' αὐτὴ τὴν κατακτιὰ, ἔδωσ' ὁ θεὸς καὶ βρέθηκε κι' ἕνας ξυπνὸς γιατρός, ποῦ θυμήθηκε τὸ ρητὸ—κι' οἱ θεοὶ πείθονται σ' τὴν ἀνάγκη! Εἶδε τὲς ἀγριεσ, τὲς ἀπελπισμένες ματιές, πούρριχνε ἡ ἀρρωστη σ' ὅποιον ἔλεγε νευρικὸ τὸ πάθημά της, σ' ὅποιον δὲν παραδεχότανε πῶς ἦταν ἀκτίο τὸ πλεμόνι της. Καὶ συμφώνησε ἀμέσως μαζί της πῶς εἶχε δεκτικὴ πνεμονία, πῶς οἱ ἄλλοι γιατροὶ τὴν εἶχαν πάρει σ' τὸ λαιμὸ τους!

Τοὺς ἠλεκτρισμοὺς καὶ τὲς ψυχρολουσιές διαδεχτήκανε τότες οἱ βεντούζες, τὰ βυζικάντια κι' οἱ συναπισμοί, ὡς ποῦ ἀλλάξε, σὲ φεῖδι τὸ πεσοῖ τῆς βράχης της, ὡς νὰ φύγ' ἡ λῶξα πὸ τὸ μυαλό της.

Πόσο ἀλλοιώτικη ἔγινε μὲ τὸν καινούριο γιατρὸ ἡ ματιὰ της! Γλύκα κι' ἀγάπη καὶ χαρὰ διώξαν τὲς ἀστραπὲς καὶ τοὺς κεραυνούς της. Μὲ τὴν ψυχολογικὴ αὐτὴ ἐξέταση τῆς ματιᾶς καὶ τὴν ταιριαστὴ συμμόρφωση τῆς θεραπείας, ἡ δύστυχη φαρμακία γλύτωσε ἀπ' τὸ βαρὺ, τὸ φοβερὸ, ἐφιάλτη ποῦ τὴν ἐπνίγε!

Ἄλλη μιὰ, δεκάξιν χρονῶν κοπέλλα, μισοῦσε τὰ γιατρικά, ὅπως ὁ διάβολος τὸ λιθάνι, ἔχοντας τὴν ἰδέα πῶς δὲν τὰ σηκώνει τὸ μεταξένιο, τὸ ἀρχινόπλεχτο στομάχι της· εἶχε καρδιοχτύπια καὶ τρεμοῦλες καὶ ἄπνιες καὶ λιγοθυμιές καὶ ζετινάγματα, ἔφτυνε ὅμως τὰ γλυκὰ γιατρικά, ἔχυνε τὰ ξυνὰ καὶ ἦταν ἔτοιμη... νὰ σὲ δειρῇ, ἂν κανένα πικρὸ τῆς διώριζε· ἀπελπισία! δὲν συγκινιότανε ἀπὸ κανένα γιατρικό, ἔστωντας κι' ἂν αὐτὸ λεγότανε... ἀρσενικό! Ἀρκοῦσε καὶ νὰ τῆς δείξῃς μόνον ἕνα γιατρικό, γιὰ νὰ τῆς ἐρῶν ἀναγοῦλες κι' ἀνατριχίλες, νὰ γεννηθοῦν σ' τὴν ψυχὴ της τὰ πιὸ δυσάρεστα αἰσθήματα, καθὼς φανερὰ τὸδειχναν οἱ σκοτεινὲς κι' ἀγριεσ ματιές της.

Ἀνυχκάσθηκα, γιὰ νὰ μερώσω τὲς ἀγριεσ ἐκεῖ-

νὲς ματιές, νὰ μὴ δῶσω τὲς ρετσέτες καὶ νὰ περιμεθῶ σ' τὴ φυσικὴ διακρίσι, ὅπως τὰ τελευταῖα χρόνια συνειθίζουμε, τὸν ἠλεκτρισμὸ δηλαδὴ, τὲς ψυχρολουσιές καὶ τὰ τριψίματα (massages, μαλάξεις). Μ' αὐτὰ τὰ μέσα καὶ τὴν κατάλληλη ψυχογιατρία ἔφερα σ' τὸν ἴσιο δρόμο τὰ νεῦρα τῆς ἀρρωστης, ποῦ τόσο καιρὸ εἶχαν παραστρατήσει.

Δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε τὴν παράξενη ἐπιθυμιὰ πολλῶν ὑστερικῶν νὰ φανοῦν συμπαθητικὲς, νὰ κάνουν ὄλους νὰ τὲς λυπηθοῦν κατὰκρῶδα ἢ νὰ τὲς θαμμάσουν. Ἀπίστευτο εἶναι μ' ἀληθινὸ πῶς μ' αὐτὲς τὲς ἰδέες προσπαθοῦνε μὲ κάθε τρόπο νὰ ὑποφέρουνε, νὰ τυρανιοῦνται, χρόνια δλόκληρα, γιὰ νὰ πονοῦνε κι' οἱ ἄλλοι μαζί τους, νὰ δακρύζουν, ν' ἀγρυπνοῦνε, νὰ μὴ μένουν ποτὲ ἡσυχοὶ... Ἐ τότε δὲ ἡ ἐξέταση τῆς ματιᾶς εἶναι σ' ἕνα γιατρὸ ὄπλο πολὺτιμο! Μόνον μ' αὐτὴ ξεδιαλύεται ἡ ἀλλόκοτη αὐτὴ ψυχικὴ κατάσταση, ποῦ καὶ μεγάλους γιατροὺς ἀκόμα ἐπλάνεψε... Βλέπουμε, λόγου χάρι, μιὰ ὑστερικὴ κόρη, ποῦ ὅσο μένει κοντὰ της ὁ πατέρας, ἡ μάνα, ἡ ἀδερφή, ὅποιος νὰν' ἀπ' τοὺς δικούς της, βαρυναστενάζει γιὰ τὰ μύρια πάθια της καὶ πνίγει σ' τὰ χεῖλια της τὸ χαμογέλιο· κάθε ζωῆς καὶ χαρᾶς ἀχτίδα σβύεται σ' τὰ μάτια της τὰ βαρειά, τὰ βουρκαμένα σ' τὸ δάκρυ τοῦ πόνου της· μὰ... μὰ μόλις μείνῃ μοναχὴ της, τὸ σουρωμένο ἀπ' τὸν πόνο καὶ μαραμένο πρόμα εἶν' ἔτοιμο νὰ χαμογελάσῃ, νὰ βρῇ καὶ πάλι τῆς ζωῆς τὴ θεωρίαν, καὶ τὰ κουρασμένα μάτια, τὰ σβυσμένα σ' τοῦ πόνου τὴν καταχινὰ, ζωντανεοῦν καὶ πάλι μὲ μαγικὸ, θαρρεῖ, φύσημα, δείχνουν πάλι γοργόστρυφα τὴ φυσικὴ τους χάρι καὶ λαμπράδα.

Ἡ ἀρρωστη αὐτὴ ποῦ δὲν κοιμάται, ποῦ δὲν τρώει τίποτε δίχως παρακλίμα, ποῦ δὲν παθαίνει κρίσεις, σὲν εἶνε μοναχὴ της μὰ τυραγιέται ἀπ' αὐτὲς μπρὸς σ' τὴ μάνα της· εἶν' ἀπὸ τίς ἀλλόκοτες ὑστερικὲς ποῦ λέγαμε, θέλει νὰ ὑποφῆρῃ, βρίσκοντας κάποια δυσκολοζήγητη χαρὰ σ' τῶν δικῶν της τὴν τυραγιὰ· ἡ ἀνακούρησή της εἶναι νὰ τοὺς βλέπῃ φοβισμένους, κλαυμένους, γεμάτους ἀπελπισία καὶ σταναχώρια. Ὅ,τι κι' ἂν διατάξῃ σ' τὴν ἀρρωστη αὐτὴ θὰ πάρ' χαμένο, ἂν δὲ φύγῃ ἀπ' τὸ σπίτι της· ὁ ἀέρας τοῦ σπιτιοῦ της τὴ χαντακῶνει· μάταιες εἶναι καὶ μάλιστα βλαβερὲς οἱ περιποιήσεις τῆς μάνας, τὰ χάδια της· χάνονται ὅλα μπροστὰ σ' τὸ θεότρελλο γενάτι της. Ἡρωϊκὸ γιατρικὸ τότες

ἡ ἀπομόνωση σὲ νοσοκομεῖο ἢ καλύτερα σ' τὴν ἐξοχίαν, μακριὰ πὸ κάθε συγγενὴ της.

Ἐννὴ κεῖ πέρα, μέσ' σ' ἀνθρώπους ποῦ δὲν φαίνονται νὰ μαραζιάζουν ἀπ' τὰ πάθια της, ἀναγκάζεται σ' τὸ τέλος, μ' ὅλα της τὰ καμώματα, νὰ γενῇ ἄνθρωπος, τρώει καλὰ καὶ κοιμάται καὶ ἀκλουθᾷ τὲς διαταγὲς τοῦ γιατροῦ δίχως γενάτια καὶ φασαρίες. Ὁ Charcot βώτησε μιὰ φορὰ ἕνα τέτοιο κορίτσι, ποῦ σ' τὴν κλινικὴν του τ' ἀπομόνωσε, γιὰτὶ τάχα μὲ τόσο πείσμα, σὲν ἤτανε σπῆτι του, ἀρνιότανε νὰ φάῃ· μέσ' σ' τὰ χάδια, ἀπακρίθικε, τὴν ἀγάπη τὴν τρελλὴ τῆς μάνας μου, ξεχνῶσε νὰ ζητήσῃ κι' ἄλλο τίποτε τὸ σῶμα!

Σ' τὴ ματιὰ τῆς ὑστερικῆς πολλὲς φορὲς προμαντεύουμε κρίση κι' ὀδηγοῦμαστε σ' τὴν θεραπείαν μας. Πρὶν ἔρθῃ κρίση θαρρεῖς πῶς ἠλεχτρικὸ ρέμμα τρέχει σ' τὰ μάτια τῆς ἀρρωστης καὶ τὰ στρέφει ἀνήσυχια, γοργά, ξαναμμένα, χάρις λόγῳ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ ἀλλάζοντας τὴν ὄψιν της· πότε χαμογελοῦνε γλυκὰ, σὲν ἔξαστερος οὐρανόσ, τότε κολοῦν ἀγριεμένα ἢ θολώνουν καὶ τρεμοσβύνουνε· οἱ παρῶξενες αὐτὲς παραλλαγὲς τῆς ματιᾶς εἶν' ἀπ' τ' ἀλάθητα σημάδια μελλοῦμενης κρίσης.

Πολὸ περίεργη τῆς ματιᾶς ἡ ὄψιν πᾶνω σ' τὸ ὑστερικὸ χτύπημα. Σ' τὴν ἀρχὴν ἀτυνεῖσθη φλόγα σπιθοβολᾷ σ' τὰ μάτια καὶ στριφογυρνοῦν ἀνήσυχια καὶ ἀγριεμένα, ὕστερα ὅμως, ὅσο κι' ἡ συνείδηση τῆς ἀρρωστης χαλαρώνεται, σβύεται κι' ἡ λαμπύρη της καὶ μισοκλείνουν νυσταγμένα· σὲ λίγο στυλόνεται ἡ ματιὰ παγωμένη, νικηρικὴ, τίς πιότερες φορὲς ἀλλοίωρη κατὰ μέσα, καὶ πέφτουν χαλαρωμένα, ὅπως σ' τὸν ὕπνο, τὰ γλέφρα ἢ σφίγγονται σπασμοδικὰ σ' ἕνα μορρασμὸ πόνου· ὕστερ' ἔξαστερος πέρνουν πάλι ζωὴ τὰ μάτια καὶ τινάζοντας, νὰ ποῦμε, ὀρθῶνοιχτα τὰ γλέφρα στυλόνονται γιὰ μιὰ στιγμὴ σαστισμένα, τρομαγμένα, σὲν κἄτι φοβερὸ νὰ βλέπουνε. Σ' τὸ τέλος τῆς κρίσης βρίσκουν πάλι τὴ γοργάδα τους τὰ μάτια, μὰ ὄχι ἀμέσως καὶ τὴ φυσικὰ τους ἔκφραση· πότε φαίνονται χλιθερά καὶ παραπονεμένα, πότε σπιθοβολοῦν χαρωπὰ, σῶφωνα μὲ τὰ κρηκιά, ὅπως λέμε, φαινόμενα, τὰ νευρικὰ δηλαδὴ κλάμματα ἢ τὰ Σαρδωνικὰ γέλια, ποῦ συχνὰ τότες παρουσιάζονται.

Σ' τὴν ὑστερικὴν κρίση συχνὰ εἶναι τὰ παραμιλητὰ καὶ τὰ παραλογισμάτα· παρακλιὰ ἡ ἀρρωστη σχετικὰ μὲ τὲς συνειθισμένες σκέψεις της ἢ, σὲ

ΕΠΗΦΥΛΛΙΔΑ ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

ΓΙΑΝΝΗ Α. ΚΑΜΠΥΣΗ

ΟΙ ΛΕΚΑΠΗΝΟΙ *

Ὁ Περικλῆς. Ἡ τύχη, ματμαζέλι, ποτὲς δὲν διευτύνει στὸν πόλεμο τὲς σφαιρὲς ἐναντίον ἐαλείνου, ποῦ τὲς λαχταρεῖ τόσο.

Ἡ Μάρθα (μὲ κάποιον φρένη). Σωπάτε (λίγο μὲ κακεντρέχειν). Θὰ νόμιζε κανεὶς, ἂν σὰς ἄκουγε, πῶς πήγα ἐκεῖ ναὐτοχτονήσετε...

Ὁ Περικλῆς. Κ' ἔτσι εἶναι. Τότες πήγα γιὰ ναὐτοχτονήσω...

Ὁ Λέαντρος, Μπᾶ, γιατί;

Ἡ Μάρθα Σοῦ εἶπανε σένα νὰ μὴ λὲς ἀνοησίες.

Ὁ Λέαντρος (ἔαφνεσ) Ἐρῶ ἔρω. Ὁ θάνατος τῆς Μαρίας σὰς ἐλύπησε... Γι' αὐτὸ δὲν εἶναι κ. Περικλῆ;

Ἡ Μάρθα. Εἶσαι ἄτυχτος σήμερα. Θὰν τὸ πῶ τῆς μαμάς ἄμα ἔρθει.

Ὁ Λέαντρος. Γιατί; τί ἔκαμα; Φαίνεται ἐσύ εἶσαι στὰ νεῦρα σου σήμερα...

*) Ἡ ἀρχὴ τοῦ στὸ 117 φύλλο τοῦ «Νουμά».

Ἡ Μάρθα (σηκώνεται). Τώρα βλέπεις (ἔρχεται στὴν πόρταν ἀνήσυχη) Ποῦ εἶναι ἡ ματμαζέλι; (φωτίζει) Ματμαζέλι! Ματμαζέλι!... Αὐτὴ θὰ σὲ ἡττάσει.

Ὁ Λέαντρος. Δὲν ξέρει πῶς νὰ φερθεῖ κανεὶς μὲ σένα (φεύγει θυλωμένος).

Ὁ Περικλῆς (ἀμέσως σηκώνεται). Δὲν ἀπορήσατε πῶς παράτανα τὴ βίβλινά μου; (Ἡ Μάρθα στρέφει ἀπὸ τὴ θέση της). Ἐρχομαι, Μάρθα, νὰ σοῦ πῶ ἔξαστερα τί πρέπει. Μὲ βλέπεις πῶς ἀποφασιστικὸ. Δὲν ἔχω τοὺς εἰσταγμοὺς ποῦ εἶχα τότες. Πῆς πῶς ὁ πόλεμος μ' ἔλλαξε... (σταματῆσι).

Ἡ Μάρθα (συγκρατημένη). Τί θέλετε νὰ μοῦ πῆτε;

Ὁ Περικλῆς. Γλήγορα θὰ σοῦ τὸ πῶ, μὴν ἔρθε ὁ δουτυχὴς κ. Κράκουρας. Πρέπει νὰν τὸν ἀφίσεις αὐτὸν τὸν ἀνθρωπο. Πρέπει νὰ μὲ ἀκολουθήσεις ἐμένα, Μάρθα.

Ἡ Μάρθα (μὲ μικρὸν ἔλιγγο). ὦ!... (γέρνει πρὸς ντιβάνι).

Ὁ Περικλῆς. (Κοντὰ της). Συγκινεῖσαι; Τὸ εἶξερα, Μάρθα. Μάγαπᾷς, μάγαπᾷς ὅπως τότες. Ἐγὼ πάντα ἐμάθαινα γιὰ σένα. Μοῦ ἔγραφεν ἡ ἀδερφή μου τὲς διαδόσεις τοῦ κόσμου. Λόγια, λόγια, ἔλεγα. Τὴ Μάρθα νὰ περνοῦν τρελλή;

Ἡ Μάρθα (μὲ συγκράτησιν). Μὲ περνοῦν λοιπὸν τρελλή;

Ὁ Περικλῆς. Ἀποῦ δὲ σὲ νιόθουν, ἀποῦ δὲ σὲ ξέ-

ρουν, βέβαια σὲ περνοῦν τρελλή.

Ἡ Μάρθα. Τάχα δὲν εἶμαι στάληθινά μου;

Ὁ Περικλῆς. Ἀφῆσε τὰ τώρα αὐτὰ, καὶ μίλει μου γι' αὐτὸ ποῦ σοῦ εἶπα...

Ἡ Μάρθα. Ὅχι, κ. Περικλῆ. Πιστέψατε κἄποιε τὴ διάδοσιν. Ναι, δὲν εἶμαι καλὰ. (σηκώνεται) θέλετε νὰ σὰς πῶ λοιπὸν κἄτι. Ἀλήθεια, δὲ μοῦ λέτε ποῦ εἶναι ἡ πατρίδα σας;

Ὁ Περικλῆς (τὴ κοιτάζει ἐλαφιασμένα)...

Ἡ Μάρθα. Δὲν ἔχετε πατρίδα ἐσεῖς; Ἐλῆτε δῶ. Κοιτᾶτε αὐτὴ τὴ γλάστρα μὲ τὰ ρόδα... Ἄ, αὐτὰ τὰ ρόδα σ' Ἀπριλιάτικα, ποῦ δὲν τὰ χῆδεψε ἡ Λουκούστα, ἔχουν πατρίδα. Πόσο εὐτυχισμένες εἶναι οἱ τριανταφυλλίες. Εἶναι καρφωμένες ἐκεῖ ποῦ φύτρωσαν. Γύρω τους συγκεντρώνουν ὅλο τὸ κόσμο τους. Ἡ ζωὴ τους κι' ὁ θάνατός τους στὸν τόπο τῆς γέννησῆς τους πάντα. Ὁ ἴδιος πάντα ἀέρας. Μέννεσιτε; ἔχουν πατρίδα· μιὰ πατρίδα, ὀρισμένη. Ποιὰ εἶναι ἡ δική σας πατρίδα;

Ὁ Περικλῆς (συγκινημένος). Ἀφῆσε τὰ, Μάρθα, αὐτὰ.

Ἐγὼ σὲ ἐνοῶ· μόνο ἐγὼ σὲνοῶ.

Ἡ Μάρθα. Εἶδατε τὸ βιβλίον μου; (τὸ πέρνει) Εἶναι ὁ Φάουστ μου. Ρωτῆσατε με ἀλήθεια: Ποῦ εἶναι ὁ δρόμος; θὰ σὰς ἀπαντήσω. Δὲν ὑπάρχει δρόμος... Τί τὸ θέλετε; Hast du Begriff von Oed' und Einsamkeit? Ἄδα: οἱ ἔδειο | ἔδειο | ὀλοῦθε ἔδειο. Σκοτάδι παντοῦ. ἔχ' ἢ πῆ-

να όνειρεύεται, ξαναπαρσταίνει σκηνές που μεγάλη της άφῃκαν έντύπωση. Καί τότε φανταζόμενη κάτι φοβερό τινάζει σπασμωδικά τά χέρια της, διώχνοντας, τάχα, κάποιον μισητό πρόσωπο, κι άλλα τών άλλω ξεφωναί και άγριες, τρομαγμένες, ματιές σου ρίχνει: τότε πάλι, παρακινούμενη από αισθηματικές σκέψεις, γλυκά χαμογελά και λογάκια τρυφερά ψιψιρίζει: και σε μιιά μάλιστα φλογερή συμμαζεύει την έρωτεμένη ψυχή της.

Άλλοτε, σε παρακίλημα θρησκευτικό, με μετανοίες κι άκαταλόγιστες προσευχές κι ύμνωδίες, ή ματιά προσηλώνεται παρακλητικά σ' τὰ ούρανια, γεμάτη από θεϊκή άγάπη, σκοτισμένη από κάποι' άθώρητη θεϊκή λάμψη! Είναι δυνατό πάνω σ' την προσβολή να συνομιλάμε με την άρρωστη και μάλιστα να' άλλάζουμε τό παρκαίλιμά της όπως θέμε. με μάγια θαρρείς τότε ή ψυχή πέρνει τις πιό ένάντιες έντύπώσεις και φανερώνονται μέσ' σ' τή ματιά, σά σε καλειδοσκοπία, ύστερ' άπ' τή λύπη χαρά κι ύστερ' άπ' άγάπη όργή και μίσος! Βάλλε, λόγω χάρη, σ' την άρρωστη την ίδια πώς γεμευός φοβερός ξαναίγεται μπρός σ' τὰ πόδια της, ή πώς φονιάδες τής στήσανε καρτέρι, κι άμείσω θα ζουγκροιστή σ' τή ματιά της ή τρομάρα, ό ίγώνας για τον κίντυνο! άρκεί πάλι να τής βάνης σ' τό νου πώς θρίσκειται μέσ' σε περιβόλι, πώς κρίνα τριγύρω κοσμοβόλων και τριαντάφυλλα και πουλάκια γλυκοκλιόνε, για να λάμψη κι ή ματιά της πρόσχαρη.

Όταν ή κρίση τελειώσει, τίποτε ή άρρωστη δε θυλάται, άπ' όσα σ' αυτή έλεγε ή έκανε, κι αν άκόμα βουθήσουμε την ένθύμησή της. Άν όμως έρθη κι άλλη κρίση, ξαναάρχουνται οι έντυπώσεις που σ' την πρώτη βελήθηκαν και με θαυμαστή ομοιότητα και σ' τή ματιά και σ' τή φωνή και σ' τὰ κουνήματα ξεδιπλώνονται παθολογικές σκηνές ίδιες κι' άπαράλλαχτες.

Το ίδιο γίνεται κι άμα τό πρώτο νευρικό χτύπημα προκλήστηκε από κάποιον ζωηρό ψυχικό πάθος, θυμό, άναγχηται, τρομάρα, μεγάλη χαρά: σ' τις ύστερες κρίσεις ή ίδια σκηνή παρσταίνεται σ' την ξανακινούμενη της άρρωστης φαντασία και τὰ ίδια πάθη κληρονομούνται σ' τή ματιά, σ' τὰ λόγια, σ' τις χειρονομίες.

Κάποτε την ύστερική κρίση παρκαίλουθα βύθος (λήθαργος), άληθινού θανάτου ζουγραφία: χαλαρώνουνται τότε τά κρέατα και σβίνεταί φαινομενικά

ή συνείδηση κι ή αισθηση, όπως μαρτυρά ή νεκρή κι άποχαινωμένη ματιά, που με κανένα έρεθισμό τήν παρκαίλική ζωή δε δείχνει.

Όπως σ' τον ύπνο, κλείνουνε βραχιά τά γλέφρα, γυρίζουν οι βορβοί κατ' άπάνω και ή κόρη μεγαλώνει και καθόλου δεν κουνιέται μπρός σ' τό φως. Την κατάσταση αυτή μπορούμε και μεϊ; να προκαλέσουμε ύπνωτίζοντας ένα πρόσωπο, φέροντάς μου, δηλαδή, ένα ύστερικό παροξυσμό ή μιιά ύστερική ψύχωση.

Δεν έχουμε σκοπό να πούμε πολλά για τὰ παρκαίλικα φαινόμενα του ύπνωτισμού, που τόμους όλόκληρους μπορούνε να γεμίσουν. Άπό τὰ παλιά μαγικά μυστήρια, τις μαγνητικές δύνამες και τ' άλλα σκοτεινά κι άφραστα σ' τό λογισμό τ' ανθρώπου, ξεκαθαρίστηκε σήμερα κι αυτός, πέρασ' από τή Λυδία πέτρα της έπιστήμης, κι έν' άπ' τ' άτίμητα στολίδια της λογακιάζεται. Άφίνοντας σ' τή νευρολογία τήν εξήγησή του, τήν τωρινή θεωρία του, περιοριζόμαστε μόνο σ' τό θέμα μας, τήν εξέταση της ματιάς του ύπνωτισμένου. Το θέμα τούτο είναι τόσο σπουδαίγ, π' αξίζει, με τήν αλήθειαν, να τ' άφιερώνουμε ξεχωριστό κεφάλαιο.

(άκολουθεί)

Γ. ΑΒΑΖΟΣ

ΖΑΝ ΜΩΡΕΑΣ

Αώ κι' είκοσι μέρες ή Μούσα μάς έφερε σ' την διόλουκη πόλη μας τον ποιητή της 'Ιφιγενείας' Ζάν Μωρεάς. Έίταν ένα από τὰ όνειρά του να ζήση μερικώς ήμέρες σ' τό μητρικό της Άττικής χώμα τήν εποχή του φθινοπώρου. Καί τ' όνειρό του αυτό τό τόσο νοσταλγικό, έπραγματοποιήθηκε.

Ό Μωρεάς σ' τό ταξίδι του αυτό από τις όχθες του Σηκουάνα δεν μάς έρχεται μόνον ένδοξος, αλλά πραγματικά στεφανωμένος με τό φεγγαρόλοστεφάνι της δόξας με τό όποιο ό ξανθός Άπόλλων περιβάλλει τὰ μέτωπα των ύψηλών του ώραίου δημιουργών.

Πώς έφυγεν από την Άθήνα ό ποιητής κι Παπαδιαμαντόπουλος έγραφε ίσως; πολλές φορές. Τί μάς μέλει όμως πώς έφυγεν; Όπως τόσοι άλλοι. Με όνειρα και με πόθους ύψηλούς. Καί αυτό όμως δεν σημαίνει τίποτε. Το σπουδαιότερο είναι ότι ό κ.

Παπαδιαμαντόπουλος έγινε Μωρεάς και ότι τό όνομα αυτό σήμερα επάνω σ' τὰ φτερά της φήμης κάμνει τον γυρο του κόσμου συνοδευμένο από τήν 'Ελληνική 'Αρμονία, τήν 'Ελληνική γαλήνη και 'Ομορφιά.

Ό ατή ή 'Ελληνική 'Ομορφιά! Είναι όλοσώματη άπλωμένη μέσα σ' τό ποιητικό έργο του Μωρεάς, από τις «Σύρτες» ως τον τελευταίο στίχο της «'Ιφιγενείας», τό έργο τούτο που κλείνει άδελφωμένο τό πνεύμα του άρχαίου τραγικού με τό πνεύμα του ποιητή των «Στροφών».

Τίποτε πέραν του 'Ελληνικού ούρανού. Το φως του τον συνόδευε παντού. Καί όταν άκόμη βυθίζονταν σ' τις όμίχλες του Συμβολισμού με τον Βεργλαίν και τον Μαλλαομέ και τότε άκόμα ή 'Αττική χάρη και τό 'Αττικό φως σιμά του. Καί γίνηκεν ένας από τους ίδρυτάς του Συμβολισμού. Αδτός από όλους τους Γάλλους ποιητάς ανέλαβε ν' άπαντήση σ' τό όρθρο του Μιτρούνη για τους «ποιητάς της παραμυθής» που φάνηκε σ' τον Παρισινό «Χρόνο» τό 1885. Έίταν ή εποχή τότε που ό ήλιος του Παρνασσισμού έβρανε σ' τή δύση του και τό άστρο του Συμβολισμού έβρανε τις πρώτες του λάμψεις σ' τον ορίζοντα με τὰ «Καντιλήνη» και τους στίχους του Μαλλαομέ, του Βεργλαίν και τόσων άλλων άκόμη. Έίταν ή εποχή που δημοσίεψε σ' τό Φιγαρώ τήν περιφημη «προζήρουξη» του που τήν έσχολίασε και τον «Χρόνο» ό 'Ανατόλ Φρανς και σ' τον όποϊον άπάντησε πάλι σ' τον «Συμβολιστή».

Μά τό φως του 'Αττικού ούρανού πάντι σιμά του. Άν δεν έπλημύριζε τούτο τήν ψυχήν του ίσως θα έμενε πάντα Συμβολιστής όπως τόσοι άλλοι. Ό ποιητής όμως δεν λησμονούσε ότι έφυγεν από τήν πόλη της Παλλάδος και έπρεπε να ξαναγυρίση πάλι εις τον Παρθενώνα. Άγαπούσε τις σιμές, αλλά τις σιμές που δημιουργεί εις τήν Ακρόπολη ό ήλιος όταν ανατέλλη και όταν γέρονη πίσω από τήν γαλανή θάλασσα του Σαρανικού.

Ό ίδρυτής του Συμβολισμού ένα καλό πρωϊ κουρασμένος από τὰ σύμβολα έκτύπησε σ' τήν θύρα του Ιθου αιδώνος. Ό Ρουσόγ και ό Μπελέ κάτι του επιθυόσαν σι' αδι και ό «περιπατής προσκυνητής» των ώραίων βουμών, των μελαγχολικών Άλσών και της Μεσαιωνικής εποχής άρχισε να τονίζει τό τραγούδι του εις άλλους όυθιμούς με άλλους ήχους. Μέσα σ' τους νέους του ήχους ή 'Ρωμανική Σχολή έδη-

βαινα. Ποιός ξέρει αν δεν ιδώ τό Φως; Ό θάνατος είναι ζωή κι αυτός είναι μόνον μεταβλημένη της ζωής κατάσταση!

Ό Περικλῆς. Όχι! Μάρθα. Στη Ζωή ίσως υπάρχει θάνατος. Μά στο θάνατο δεν υπάρχει ζωή... Άκουσέ με!

Ό Μάρθα (νευρικά). Λοιπόν δεν ζει πιά; Ό θάνατος της με τρέσσει κοντά της. Δεν τή ήθελε ή φτώχη, όπως έγω δεν τή ήθελα να πεθάνει. Κύριε, κύριε. Ίσως να είναι τό φως...

Ό Περικλῆς (με φρίκη). Ό Μάρθα; ...

Ό Μάρθα. Βλέπετε που δεν πέθανε. Μέσα σας ζει όπως και σε μένα, κι όλοθε τριγύρου. Ξέρετε, κύριε, μεθόριο συμπληρώνεται ένας χρόνος. Έγώ: πρώτη φορά τήν ξαναμετάω. Το θυμόσατε, κύριε, εκείνο τό σαλόνι με τὰ ρόδα; Έκείνο τό μπουκέτο σας τό μαραμένο; Το σχέδιο του θείου Στάμου; Βίπτε πώς δεν τὰ θυμόσατε!...

Ό Περικλῆς. Ναι! Τὰ θυμάμαι όλα και θα σου πω γιατί τὰ θυμάμαι.

Ό Μάρθα. Έίταν εκεί μιιά πεταλούδα κι' ευώδιαζε τὰ ρόδα. Πεταλούδα διάφανη κι' άχνή κι' άπόξενη του κόσμου τούτου. Γύρω της έζούσε ό κόσμος των λουλουδιών και των άστρων. Φτερουγούσε στην άτμόσφαιρα της χαράς και του άνιδου... και τήν έτρεφον ή άγάπη της σένα παράξενο ρόδο μάγκάθια. Καί πήγε ή σφήκα με τό κεντρί της και τής κέντησε τό ρόδο και τό ρόδο της έγυρε κι-

κείνη πέταξε ψυχή κι' άλλου πιά καρτεράει τό ρόδο της. Ξέρετε ποιός είναι ή σφήκα;

Ό Περικλῆς.... *

Ό Μάρθα. Προσπαθείτε να μου τό κούψετε; Όχι. Έγώ είμαι ή σφήκα και σεις είστατε τό παράξενο ρόδο Κ' ή ψυχή που πέταξε και σας προσμένει ζει πάντα ζει!...

Ό Περικλῆς (μείζαψη). Όχι λοιπόν! Όχι! Μή θέλετε να μου θυμήσετε, ότι: έγω δε, θυμούμαι πιά. Έλα, Μάρθα. Έλα να σου θυμήτω ότι: έγω πάντα θυμούμαι. Τίποτες! τίποτες δε φτάνει τή συγκίνηση και τή ανατριχίλα της δικής μας της στιγμής. Έίρθεν εκείνη να μες τή δυναμόσει. Ό θάνατός της άς γίνει τό αϊώνιο μας σπιχοτοδέσιμο. Τὰ ρόδα μαρήθηκαν γύρω της; Νέα ρόδα θα ξαναγίνουν. Δε με προσμένει πουθενά εκείνη, κέτν με προσμένει τόσον καιρό. Άναβαρτίστηκα 'έγω, Μάρθα, και δε βλέπω τήν άφάνεια, όπως ενόμιζα. Μή χύνεις τό λάδι της κολυμπήθρας σου της άληθινής. Έλα να βαφτιστείς κέτν και μέσα. Ό πόνος μας δε θα σβήσει κι από τό άναμά του θα ξεχουθεί και άναπάντεχο. Έλα να εξχιαστούμε στο μαρτυριό μας, που ή Μάρθα ποτές δεν έγνωρίσε...

Ό Μάρθα. Έμεις τή σκοτώσαμε, κύριε!...

Ό Περικλῆς. Ψέμα... ψέμα!... Έκείνη μάς έκότωσε. Έκείνη ήθε να μες σκοτώσει. Έκείνη ήρθε να άναμεσά μας σά σφήκα με τό κεντρί της μελωμένο. Άν

έκείνη πέθανε, εκείνη έπρεπε να πεθάνει. Έμεις θα ζήσουμε... πρέπει να ζήσουμε... πρέπει να θελήσουμε να ζήσουμε...

Ό Μάρθα (γέροντας σαν κατάκοπη στο ντιβάνι). Δε μπορώ πιά. Άφείτε με, σάς παρακαλώ. Είμαι μισοπεθαμένη. Δεν ζω δέν αιστάνομαι παρά για να έτοιμάζω τήν κηδεία μου... Άχ! άφείστε με...

Ό Περικλῆς. Έτν μονάχα ζεις. Ξέρεις ποτές άναγεννήθηκα; Τή βραδιά του πανικού. Άπό πριν έδλεπα τὰ σημάδια του δηλαδή τὰ αιστάνομουν. Έκείνο τό βράδι του αίσχους μας παρκαίρικα σένα έρημοκλήσι. Έίταν μεγάλη Παρκαευή με ό σταυρωμένος του έρημοκλήσιου δεν είταν κατεβασμένος. Τὰ κοπάδια έτρεχαν να γλυτώσουν τό πρόστυχό τους τό κουφάρι. Κι' αυτό μου φάνηκε θάνατος. Τάτες είπα μέσα στα σκοτάδια: Κοίτα τὰ σαπιοκούφαρα που φορεσαν μάσκες για να παίζουν τό μεγάλο παιχνίδι της ζωής. Καί μέσα μου άνατρεύτηκε ένας άγνωστος πόθος. Μιιά λαχτήρα ναοκωμένη και σε θυμήθηκα, δηλαδή ποτές σε ξέχασα; και ξανάπα όρθος μέσα στα σκοτάδια! Ό μόνος άνθρωπος που ζει φορεί μάσκα για να παίζει τό άηδέστατο παιχνίδι του θανάτου. Ναι! Έσύ ζεις! μονάχα έσύ. Έκεί πάνω αν ήσουν δέν τόνιαβες. Δεν σου είπα; Δένε για τους ήρωϊσμούς μου. Ποιους ήρωϊσμούς μου; Έγώ ήρθα από τὰ υπερβόρεια, που τραβιδόμουν να πνίγω τήν άνάγκη που νόμιζα, για να